

El Segle, en marxa

Les obres de rehabilitació de l'edifici El Segle, que ubicarà en el centre mateix de València un llarg seguit d'entitats cíviques i culturals, començaran aquest mes de març. Acció Cultural del País Valencià (ACPV), la Institució Joan Fuster i l'empresa encarregada de les obres van signar la setmana passada el document de contractació per fer-se càrrec d'aquest emblemàtic edifici, tan simbòlic per a la ciutat de València.

La contractació es duu a terme una vegada concedida la llicència d'obres per l'Ajuntament de València i una vegada finalitzats els treballs de neteja i desenrunament. La data escollida perquè hi entren els obrers és el proper 22 de març, quan acabe la setmana fallera valenciana. Segons l'empresa constructora, els treballs s'allargaran durant un termini mínim de quinze mesos. S'espera que per al segon semestre de 2005 estiga tot a punt per inaugurar aquest centre de vida nacional.

Es presenta la 'Revista d'Estudis Fallers'

Ha aparegut el número 9 de la *Revista d'Estudis Fallers*, que un any més ofereix nous articles d'investigació i reflexió al voltant de la festa de les falles, ara amb més continguts i més seccions. Enguany destaca la reedició d'un conte ambientat en falles que va escriure Max Aub, autor valencià de qui l'any passat es va commemorar el centenari del seu naixement. Altres temes tractats en aquest número de la publicació són, per exemple, la visió de l'antropòloga francesa Claire Gasse sobre la festa fallera, les explicacions falleres de Bernat i Baldoví, el paper de les comissions falleres en la revitalització de la festa de les creus de maig i l'anàlisi de les relacions entre les trajectòries històriques de la festa del Corpus i les falles.

Les campanes d'Eivissa tornen a sonar

Rehabilitat el conjunt del campanar de la catedral, un dels més antics dels Països Catalans

El Consell Insular ha restaurat les cinc campanes de la catedral d'Eivissa, de gran importància històrica perquè són de les més antigues. De les cinc campanes, dues són del segle XVI, i tres, del XVII.

La campana mitjana, fosa a l'illa d'Eivissa l'any 1583 i de 300 quilos de pes, va ser enviada a Alemanya perquè la restauraren i li tornaren el so original, defectuós per tants anys de vida. El taller que la va tractar té més de setanta anys d'experiència.

Aquesta peça tenia dos trencs que la travessaven i només aquesta empresa estrangera garantia la possibilitat de recuperar-la. Qualsevol variació errònia, per petita que fos, podia modificar el so original en un semitò. Per aconseguir culminar amb èxit la delicada operació, els alemanys analitzaren l'aliatge de què estava formada i fabricaren un bronze semblant. Després, van escalfar la campana fins a la temperatura de fusió i, tot seguit, s'hi va afegir el nou bronze per tapar els trencs.

Però les peripècies d'aquesta històrica peça no acabaren aquí. Després de la intervenció alemanya, la cura va continuar en un taller de la localitat valenciana de Catarroja (Horta). Amb arena llançada a pressió, es va netejar la crosta fosca de rovell que la cobria. Així va ser com, després de més de quatre segles, va recuperar el color daurat original.

Després de tot el procés, finalment fa només uns dies la campana va ser hissada dins el campanari, al costat de les altres quatre, que també han estat completament rehabilitats, seguint el projecte que en el seu moment va encarregar l'anterior equip de govern del Pacte Progressista i que ara ha culminat la nova Conselleria.

El campanari de la catedral d'Eivissa, que presideix tota la ciutat, havia deixat

Les cinc campanes de la catedral d'Eivissa recuperen ara els tocs tradicionals.

de sonar ja fa uns vint anys. Molt abans, durant la Guerra Civil, ja havia abandonat les melodies complicades (toc de l'Àngelus, toc de morts, Ave Maria, festes, etc.), perquè el campaner va deixar aleshores el seu càrrec. A partir d'aquell moment, només es tocaven les campanes colpejant-les lateralment, sense usar els complicats moviments que coneixia el campaner. Ara, però, un modern ordinador instal·lat amb motiu de la restauració general del conjunt recuperarà totes les melodies i els eivissencs podran tornar a gaudir del repic i dels missatges que emetien segons els tocs.

El nou mecanisme informàtic permet interpretar fins a cinquanta melodies diferents, a pesar que en principi no està previst usar-les totes, segons coincideixen a afirmar el Consell i el bisbat pitiusos.

Amb aquesta obra, la catedral recupera un dels seus elements més característics i populars. Fins fa poc temps, la vida a la ciutat d'Eivissa es regia pels tocs de les campanes, tant si eren només els senyals horaris com altres missatges més concrets. Ara, de nou, tots els convilatans podran tornar a gaudir dels sons.

Joan Lluís Ferrer